„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i rozwoju Wsi. Materiał opracowany przez Słowińską Grupę Rybacką współfinansowany jest ze Środków Unii Europejskiej w ramach działania: „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” PROW 2014-2020

Kondycja organizacji pozarządowych w województwie pomorskim

Słupsk, 9 lipca 2019 r.

Organizacje pozarządowe w województwie pomorskim (w rejestrze stowarzyszeń KRS)

Lp	liczba organizacji pozarządowych				
	w powiatach	3 XI 2014	10 I 2017	14 I 2018	23 IV 2019
1.	bytowski	225	251	260	275
2.	chojnicki	253	277	285	302
3.	człuchowski	108	124	132	136
4.	Gdańsk	1 750	2 034	2140	2274
5.	gdański	259	297	316	331
6.	Gdynia	840	959	1012	1070
7.	kartuski	306	360	376	396
8.	kościerski	228	249	258	272
9.	kwidzyński	201	226	237	248
10.	lęborski	147	169	173	180
11.	malborski	158	177	181	183
12.	nowodworski	107	128	135	141
13.	pucki	228	266	277	292
14.	Słupsk	283	323	333	351
15.	słupski	258	295	305	318
16.	Sopot	290	311	320	332
17.	starogardzki	340	376	389	406
18.	sztumski	103	123	125	131
19.	tczewski	300	330	335	352
20.	wejherowski	403	462	481	511
Razem		**6 787**	**7 737**	**8071**	**8501**

Województwo Pomorskie równolegle z ogólnopolskimi badaniami przystąpiło do badania ***Kondycji III sektora***

Od 2004 r. co 4 lata realizowane jest w naszym województwie badanie sektora pozarządowego

Deklarowany status prawny organizacji. Uwaga: Można było wskazać więcej, niż jedną odpowiedź. Odsetki odpowiedzi mogą nie sumować się do 100. Dane w %.

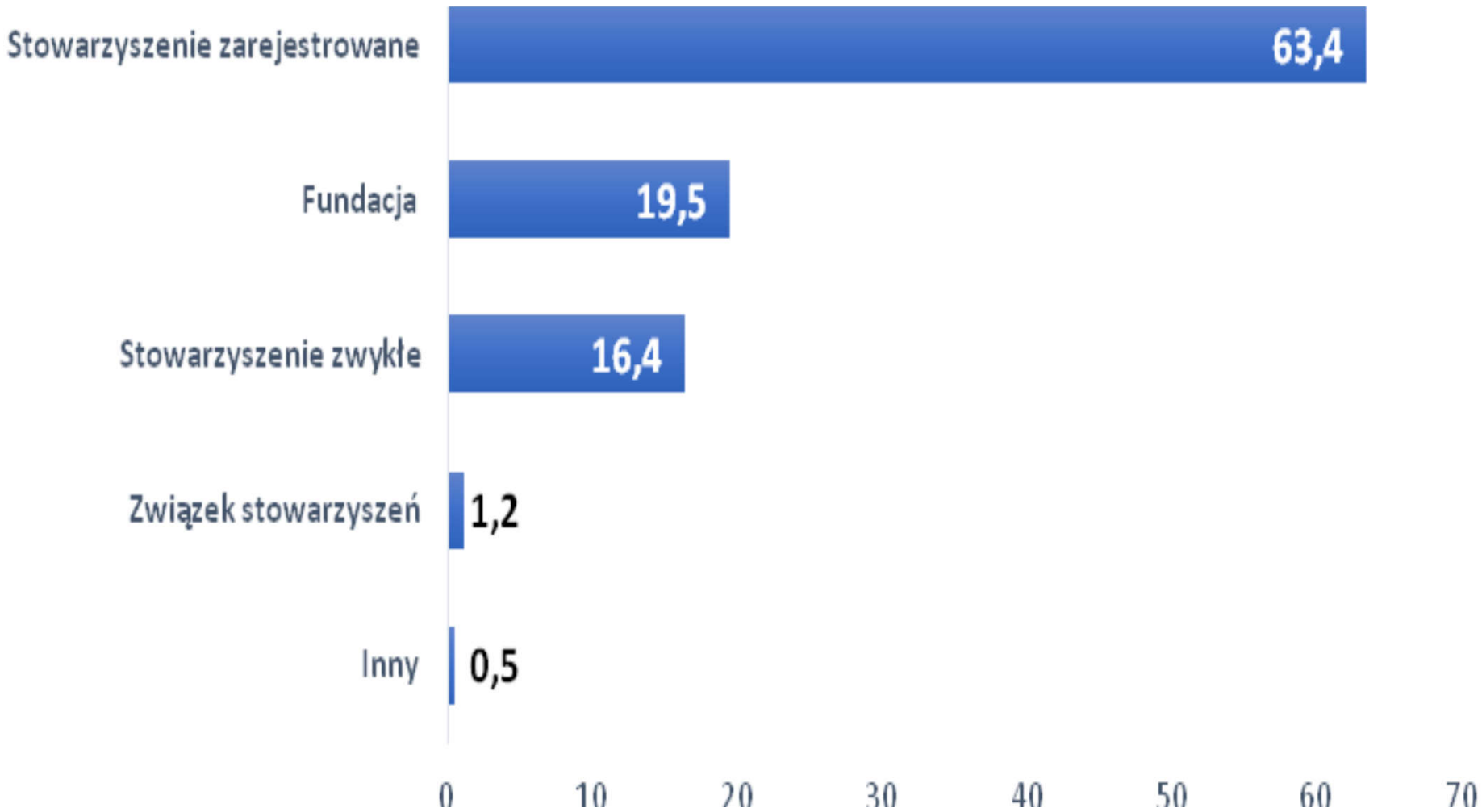

Rok założenia organizacji. Dane w %.

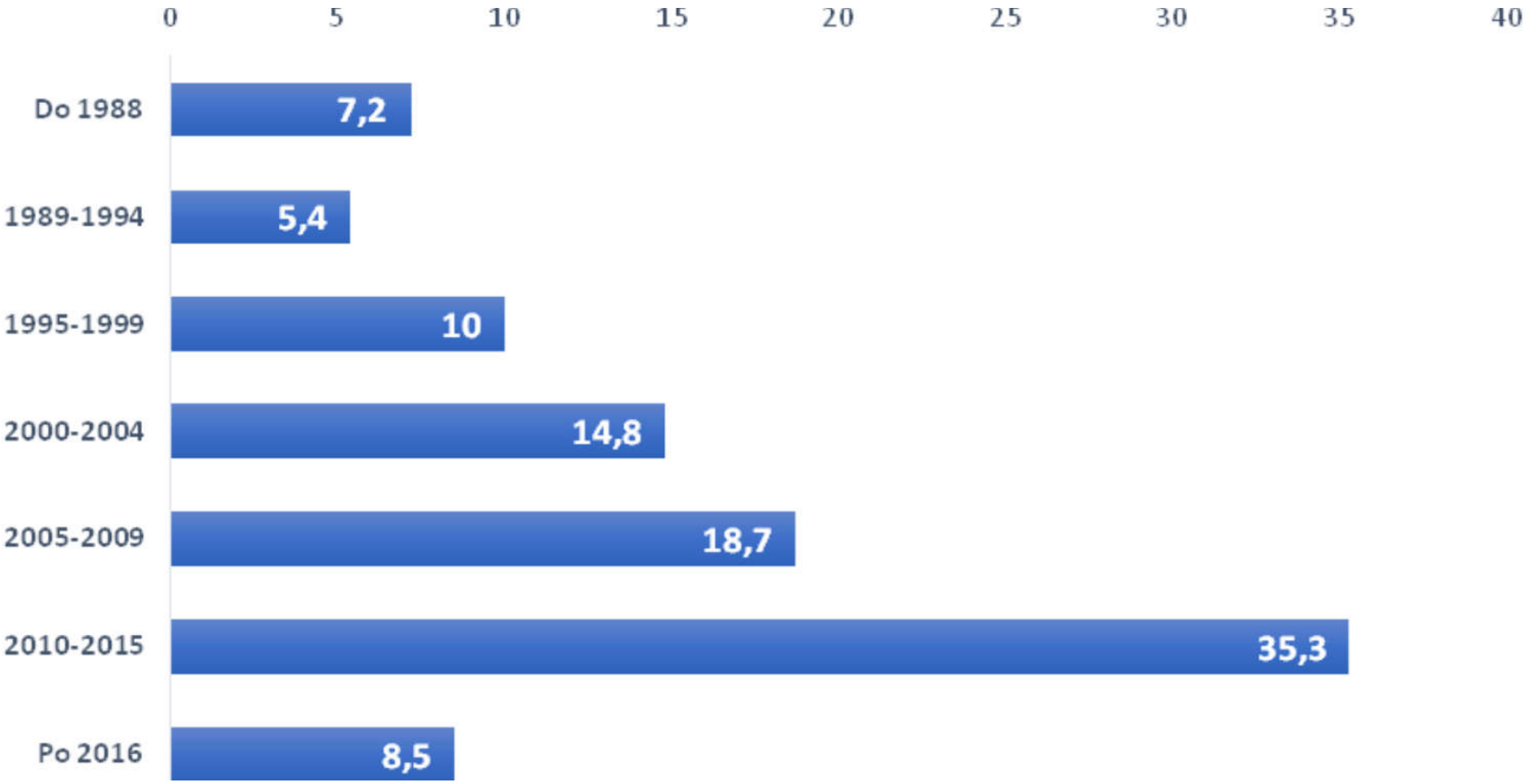

Deklarowane główne obszary działań organizacji pozarządowych

Obszar działalności	Odsetek	Jako najważniejsze
Sport, turystyka, rekreacja, hobby	54	33,2
Edukacja i wychowanie	53,1	10,2
Kultura i sztuka	38,9	18,9
Rozwój lokalny w wymiarze społecznym i ekonomicznym	23,3	4,6
Ochrona zdrowia	18,3	8,1
Ochrona środowiska, ekologia	14,9	2,8
Wsparcie dla instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich	14,2	0,5
Usługi socjalne, pomoc społeczna	14	6,4
Podtrzymywanie/upowszechnianie tożsamości narodowej	13,6	2,2
Pozostała działalność (odpowiedź otwarta)	11	6,1
Rynek pracy, zatrudnienie, aktywizacja zawodowa	10,3	1,9
Badania naukowe, działalność badawczo-rozwojowa	6,4	0,3
Prawo i jego ochrona, prawa człowieka, działalność na rzecz równouprawnienia, działalność polityczna	5,7	2,4
Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	4,1	1,2
Działalność międzynarodowa, pomoc rozwojowa	3,9	---
Ratownictwo, bezpieczeństwo, obronność	3,5	1,2
Religia	2,6	---

Można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź. Dane w %

Rodzaj działań	Odsetek
Organizowanie wydarzeń: np. koncertów, festynów, zawodów itp.	75
Bezpośrednie świadczenie usług członkom, podopiecznym lub klientom organizacji	62,3
Działalność informacyjna, w tym prowadzenie serwisów internetowych na tematy związane z misją organizacji	49,8
Animowanie współpracy między organizacjami / instytucjami w Polsce, np. inicjowanie wspólnych akcji, spotkań	43,1
Mobilizowanie i edukowanie opinii publicznej dla poparcia działań organizacji, prowadzenie kampanii społecznych itp.	39,7
Organizowanie debat, seminariów i konferencji, na tematy ważne dla organizacji	39,2
Finansowe lub rzeczowe wspieranie osób indywidualnych	34,3
Reprezentowanie i rzecznictwo interesów członków, podopiecznych / klientów organizacji	31,8
Uczestnictwo w debatach, sporach z administracją publiczną i samorządem, np. udział w konsultacjach społecznych, kampaniach, protestach	31,1
Organizowanie wzajemnej pomocy, wsparcia członków organizacji, grup samopomocowych	28,6
Działalność wydawnicza: wydawanie czasopism, biuletynów, raportów itp. na tematy związane z misją organizacji	18,1
Finansowe wspieranie innych organizacji lub instytucji albo realizowanych przez nie projektów	16,8
Badania naukowe, analizy, zbieranie i przetwarzanie danych	13,8
Rzecznictwo, działania lobbingowe, wpływanie na zmiany o charakterze systemowym, np. prace na rzecz zmiany prawa	12,5

Grupy odbiorców, na rzecz których działa organizacja

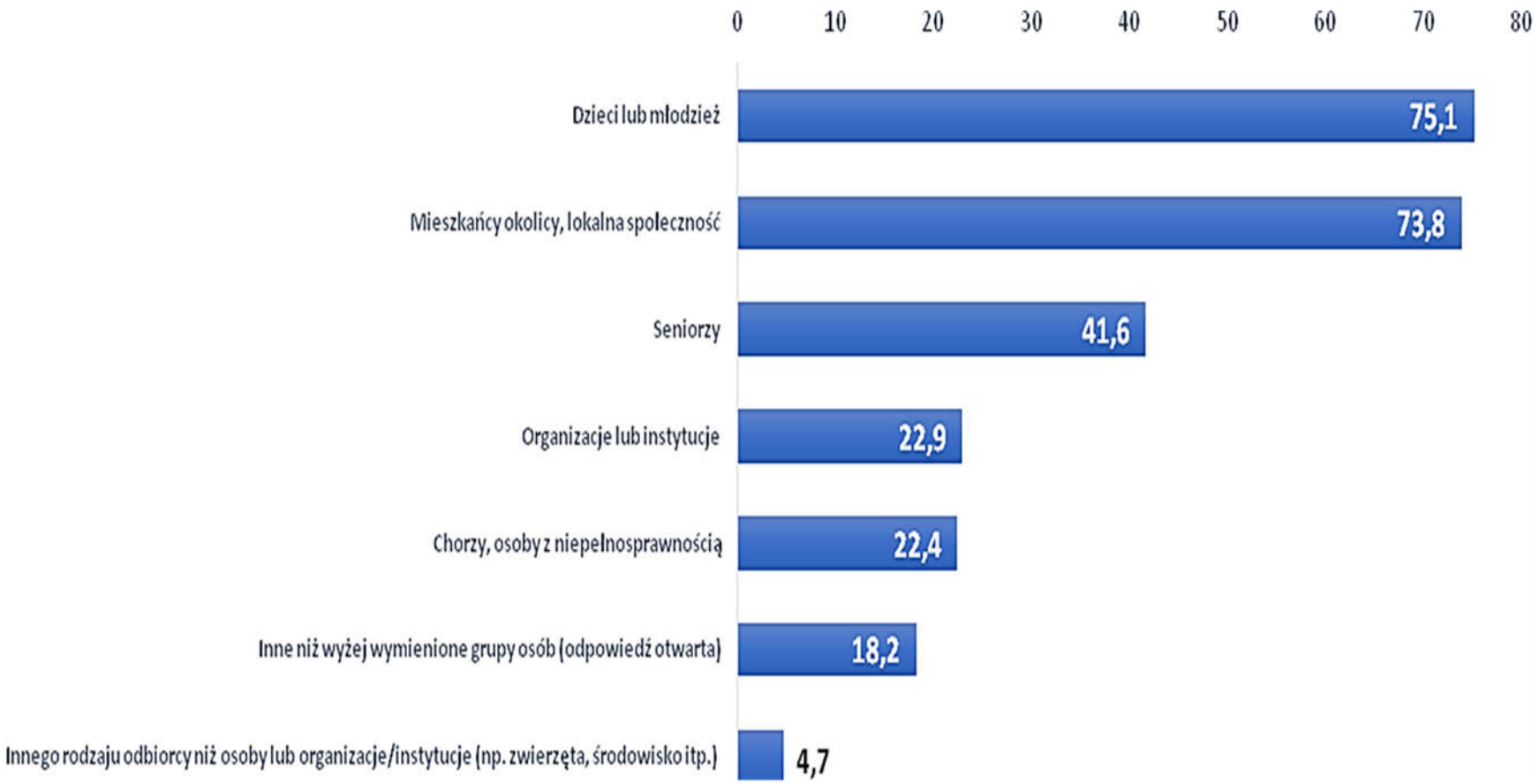

Deklarowany obszar działania organizacji

Organizacje działają przede wszystkim w skali lokalnej i regionalnej. Dominującą strategią jest prowadzenie aktywności w skali województwa/regionu (54%), a tylko nieznacznie rzadziej jest ono podejmowane w skali powiatu (50,7%) lub gminy (49,7%).

Rzadziej dzieje się tak, by organizacje prowadziły działalność w skali całego kraju (36,9%) czy, z drugiej strony, najbliższego sąsiedztwa (33,7%). Działalność poza granicami kraju prowadzi nieznacznie więcej niż co 10 podmiot (11,4%).

Zatrudnienie

Współpraca z urzędem miasta lub gminy

Formy współpracy z administracją samorządową dominuje:

- finansowanie lub dofinansowywanie działań w formie dotacji (56,7%)
- uczestnictwo w oficjalnych spotkaniach, w których biorą udział przedstawiciele samorządu (52,8%),
- wspólne prowadzenie różnego rodzaju przedsięwzięć, na przykład projektów czy zajęć (46,8%).
- **urząd kupuje czy zamawia usługi** lub działania i płaci za nie poza trybem dotacji **(6,5%).**

- **W 2/3 organizacji w pracach biorą udział wolontariusze**. Średnio z jedną organizacją związanych jest niespełna 20 wolontariuszy, z czego 5 to aktywni współpracownicy.

- **Stopień zsieciowania**, zarówno wewnątrz-, jak i międzyinstytucjonalnego, jest **niski.** Najczęściej organizacje utrzymują relacje z lokalną społecznością i urzędem gminy/ miasta. Wśród deklarowanych form współpracy z administracją samorządową dominuje ta, która jest zogniskowana na finansowaniu lub dofinansowywaniu działań w formie dotacji.

- Organizacjom w największym stopniu doskwierają **nadmiernie skomplikowane formalności związane z korzystaniem środków grantodawców i sponsorów**.

- Innymi relatywnie często sygnalizowanymi problemami są: **brak osób gotowych bezinteresownie angażować się w działania organizacji, trudności w zdobywaniu funduszy lub sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań organizacji oraz nadmiernie rozbudowana biurokracja administracji publicznej.**

- W podmiotach najlepiej oceniana jest jakość usług, a także wizerunek i reputacja oraz kompetencje osób zaangażowanych w działania organizacji. Większość organizacji planuje w najbliższym czasie utrzymać działalność na analogicznym poziomie. Dodatkowe środki organizacja przeznaczyłaby przede wszystkim na wkład własny do projektów, podniesienie kwalifikacji osób związanych z organizacją, działania promocyjno-reklamowe oraz rozszerzenie działalności o nowe usługi i produkty

Finanse organizacji

Przychody i koszty w organizacji. Dane w %.

Przedział kwotowy	Odsetek odpowiedzi	
	Przychody	Koszty
Do 100 zł	10,7	8,9
Do 500 zł	0	1,6
Do 1 tys. zł	2,3	2
Do 5 tys. zł	11,1	10,6
Do 10 tys. zł	8,1	7,9
Do 50 tys. zł	24,8	26,5
Do 100 tys. zł	15,5	16,9
Do 500 tys. zł	16,7	14,2
Do 1 mln zł	7	7,6
Do 5 mln zł	3,5	3,3
Do 10 mln zł	0,5	0,5

„Proszę oszacować, jaką część środków finansowych na rok 2018 niezbędnych do funkcjonowania na dotychczasowym poziomie miała zapewnione Państwa organizacja na początku marca 2018 roku”. Dane w %.

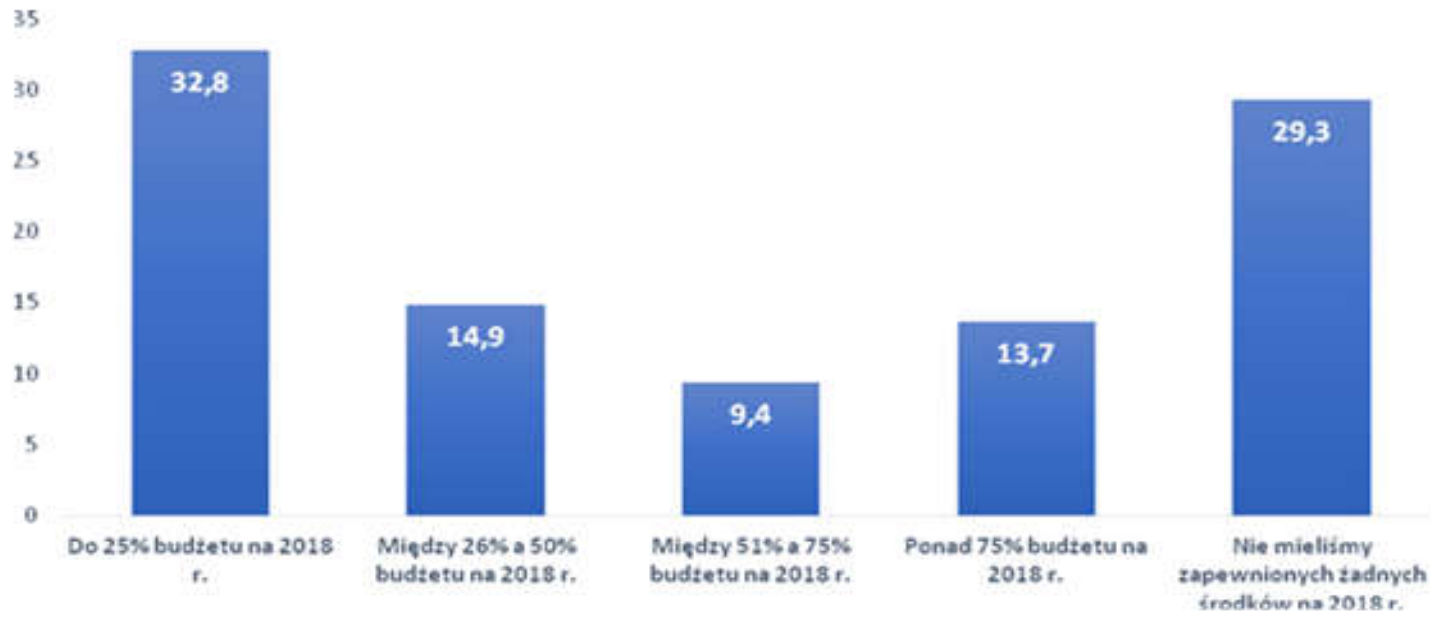

Działalność gospodarcza; odpłatna

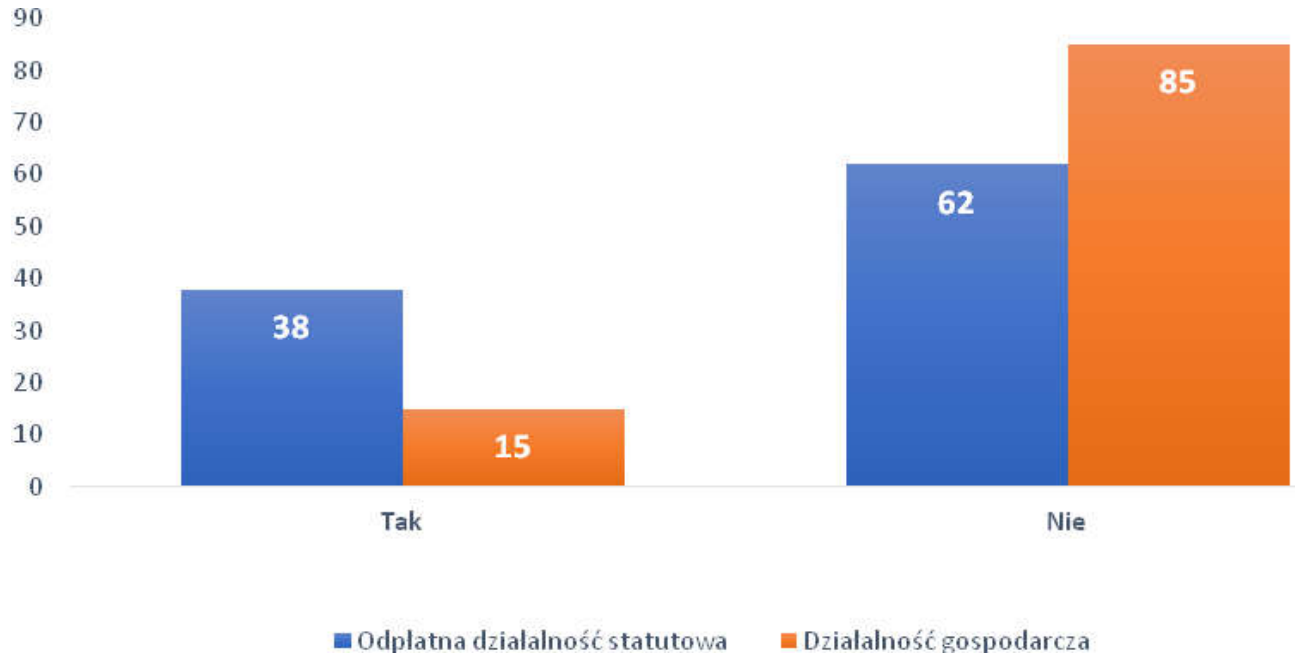

Dla 41,8% podmiotów działalność gospodarcza przyniosła zysk, a dla 18,1% – stratę. Dla 40,1% prowadzenie działalności gospodarczej jest neutralne, to znaczy nie przynosi ani zysku, ani straty.

Źródła finansowania	Odsetek	Proporcje pozyskanych środków w ogólnym udziale przychodów (średnia)*
Składki członkowskie	73,8	23,1
Źródła samorządowe: środki od urzędów gmin, miast, powiatów, urzędów marszałkowskich	62,4	47,1
Darowizny finansowe od osób indywidualnych, prywatnych (osób fizycznych), w tym wpłaty na konto	46,3	11,7
Darowizny finansowe od instytucji, firm	36	24,2
Przychody z przekazania 1% podatku	28	27,7
Źródła rządowe i administracji centralnej: środki ministerstw, agencji rządowych, wojewodów, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, PFRON	26,2	28,0
Darowizny rzeczowe od osób indywidualnych, prywatnych (osób fizycznych)	22,3	8,7
Darowizny rzeczowe od instytucji, firm	17,7	4,2
Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego (nie będącej działalnością gospodarczą)	15,1	36,1
Wsparcie od innych krajowych organizacji pozarządowych (np. fundacji)	14,8	12,3
Odsetki bankowe, zyski z kapitału żelaznego, lokaty, udziały i akcje	14	0,7
Przychody ze zbiórek publicznych zgodnie z ustawą o zbiórkach publicznych	11,4	9,9
Przychody z działalności gospodarczej (sprzedaż usług, produktów)	10	14,0
Fundusze unijne pozyskiwane za pośrednictwem polskich instytucji: ministerstw, agend rządowych, urzędów marszałkowskich itp..	8,4	46,6
Przychody z majątku (np. wynajmu lokali, sprzętu, praw majątkowych itp.), przychody ze sprzedaży posiadanego przez organizację majątku (np., samochodu, gruntów itp.)	7,2	27,7
Wsparcie od innych zagranicznych organizacji pozarządowych (np. zagranicznych fundacji)	5,7	20,5
Dotacja przekazana przez inny oddział / element tej samej organizacji	4,8	23,9
Programy Komisji Europejskiej: Program Erasmus+, Program Kreatywna Europa, Program Europa dla Obywateli, Europejski program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych, Program Horyzont 2020, Program LIFE	2,1	66,1
Inne źródła – jakie? (odpowiedź otwarta)	1,7	5,9
Zagraniczne programy pomocowe spoza Unii Europejskiej, np. Norweski Mechanizm Finansowy (np. FOP), Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, środki rządów innych państw, środki od ambasad	1	--

Rozkład odpowiedzi na pytanie w kwestionariuszu: „Od ilu podmiotów Państwa organizacja uzyskała finansowanie w 2017 roku?”. Prezentacja danych w podziale na źródła rządowe i samorządowe. Uwaga: Odpowiedzi respondentów deklarujących powyższe źródła finansowania. Dane w %.

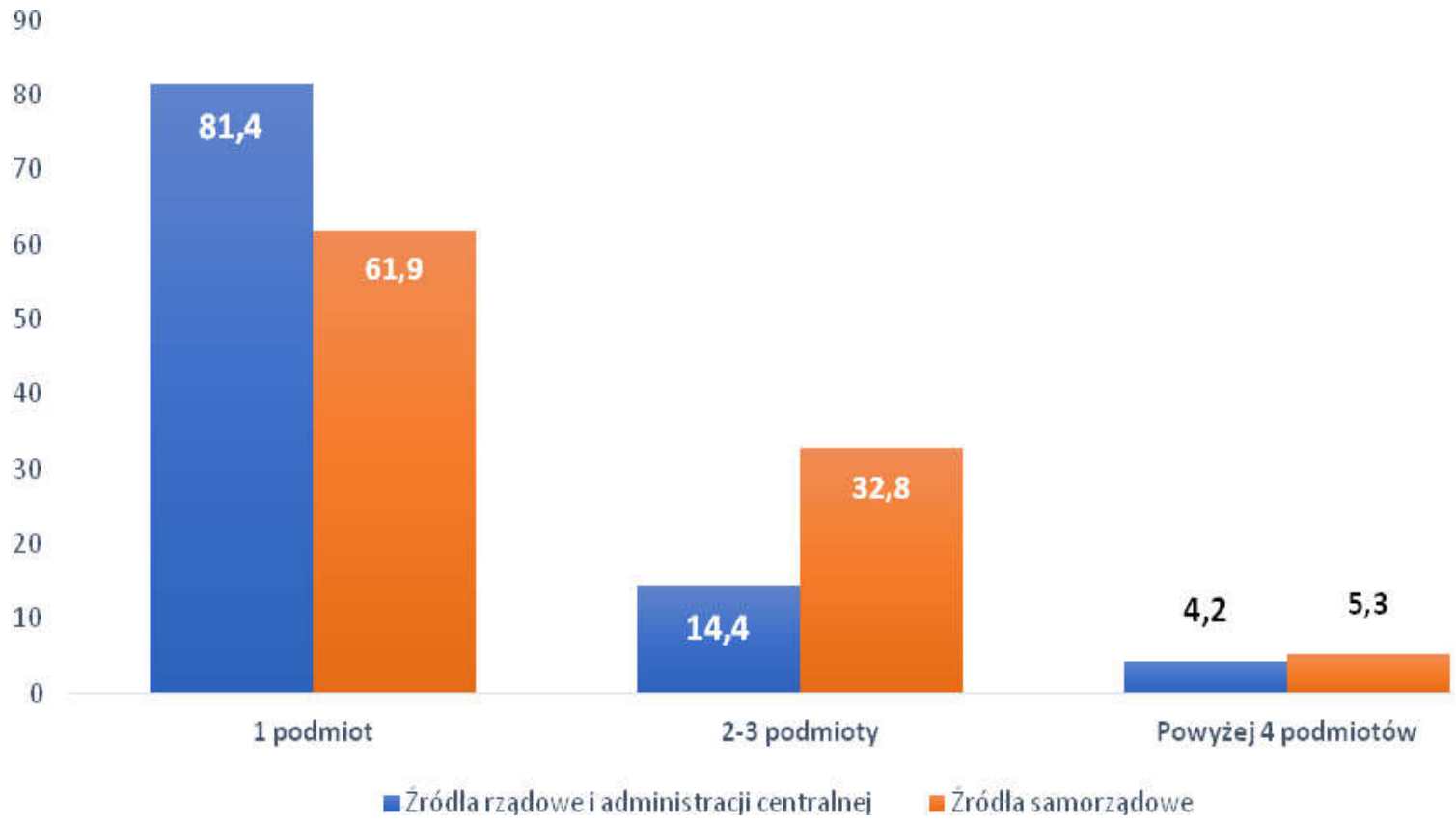

REKOMENDACJE

1. Podjęcie działań mających na celu wzmocnienie instytucjonalne organizacji pozarządowych, w szczególności na poziomie gmin w następujących aspektach:

- Wzmocnienie kadr w organizacjach pozarządowych, a także urynkowienie stawek, w szczególności w odniesieniu do tych ngo które prowadzą działania stale, stałe placówki itp.;
- Większa elastyczność w określaniu kosztów związanych funkcjonowaniem organizacji np. poprzez wprowadzenie kwoty określanej procentem od całości dotacji, która może być przekazana na koszty dowolnie określone przez organizacje;
- Tworzenie przestrzeni wspólnych, coworkingowych dla ngo w mniejszych miejscowościach wraz z niezbędnym wyposażeniem.

2. Podjęcie prób ujednolicenia sytemu rozliczania projektów społecznych na terenie województwa, wraz z niezbędnymi szkoleniami dla pracowników odpowiedzialnych za współpracę z ngo, dobrymi praktykami itp. Większy nacisk na określenie rezultatów w ocenie skuteczności i efektywności realizacji danego zadania.

3. Podjęcie próby niwelowania różnic w rozwoju obszarów wchodzących w zakres zadań samorządu regionalnego poprzez m.in. równomierne rozłożenie środków, koordynację działań.

4. Stworzenie kompleksowego systemu wsparcia organizacji pozarządowych o określonych funkcjach (wsparcie merytoryczne, inicjowanie współpracy partnerskiej wewnątrz sektora i na zewnątrz, integracji sektora, podejmowania działań fundraisingowych i redystrybucyjnych) i zasobach (lokalowych, kadrowych). Niezbędnym elementem tego systemu musi być także stała ewaluacja wsparcia oraz diagnozowanie potrzeb, a także koordynacja działań na poziomie regionalnym.

5. Dalsze wsparcie dla dywersyfikacji źródeł finansowania organizacji pozarządowych w aspektach rozwoju działalności gospodarczej i odpłatnej w ngo, współpracy z sektorem prywatnym, ale także mobilizowania Pomorzan i podnoszenia ich świadomości nt. szeroko pojętej dobroczynności.

Liczba podatników, którzy przekazali 1% podatku w 2017r. w województwie pomorskim wynosi

941 783

(1 363 194 podatników składających zeznania podatkowe)

69,1%

Urząd Skarbowy	Liczba podatników	Liczba podatników, którzy przekazali 1%	% podatników, którzy przekazali 1%
US BYTÓW	42067	27218	64,7%
US CHOJNICE	54029	33544	62,1%
US CZŁUCHÓW	30575	18748	61,3%
PIERWSZY US GDAŃSK	127964	93245	72,9%
DRUGI US GDAŃSK	98793	75401	76,3%
TRZECI US GDAŃSK	74967	56620	75,5%
PIERWSZY US GDYNIA	66354	51012	76,9%
DRUGI US GDYNIA	89298	66514	74,5%
US KARTUZY	76492	49925	65,3%
US KOŚCIERZYNA	39437	24620	62,4%
US KWIDZYN	43724	28003	64,0%
US LĘBORK	36437	23861	65,5%
US MALBORK	74956	45681	60,9%
US PUCK	49043	32849	67,0%
US SŁUPSK	106200	75661	71,2%
US SOPOT	22632	17060	75,4%
US STAROGARD GDAŃSKI	69472	44788	64,5%
US TCZEW	65138	44260	67,9%
US WEJHEROWO	124913	83312	66,7%
US PRUSZCZ GDAŃSKI	70703	49461	70,0%
SUMA	1363194	941783	**69,1%**

1% DLA ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIEM

Rok podatkowy	% podatników	kwota 1% z zeznań
2013	62,23	32 609 256,36
2014	65	36 314 496,03
2015	65,01	40 535 415,20
2016	68,89	43 360 457,58
2017	69,1	49 444 681,79
RAZEM		**202 264 306,96**

Źródło: Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Agata Chrul

tel. 58 32 68 572;
e-mail: a.chrul@pomorskie.eu

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Biuro ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi

www.rops.pomorskie.eu